Evropský parlament
2019-2024

Výbor pro zahraniční věci

2023/2126(INI)

13.9.2023

NÁVRH ZPRÁVY

o doporučení Evropského parlamentu Radě, Komisi a místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku týkajícím se vztahů mezi EU a USA
(2023/2126(INI))

Výbor pro zahraniční věci

Zpravodaj: Tonino Picula

OBSAH

Strana

NÁVRH DOPORUČENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 3

NÁVRH DOPORUČENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Radě, Komisi a místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku týkajícího se vztahů mezi EU a USA
(2023/2126(INI))

Evropský parlament,

– s ohledem na společné sdělení Komise a vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 2. prosince 2020 o nové agendě EU a USA pro globální změnu (JOIN(2020)0022),

– s ohledem na závěry Rady o vztazích mezi EU a USA ze dne 7. prosince 2020,

– s ohledem na společné prohlášení předsedkyně von der Leyenové a prezidenta USA Bidena ze dne 10. března 2023,

– s ohledem na společné prohlášení transatlantického legislativního dialogu ze dne 17. června 2023,

– s ohledem na summit NATO ve Vilniusu, který se konal ve dnech 11. a 12. července 2023,

– s ohledem na společné prohlášení Rady EU–USA pro obchod a technologie vydané dne 31. května 2023,

– s ohledem na 9. společné prohlášení Rady USA-EU pro energetiku ze dne 7. února 2022 a na 10. společné prohlášení Rady USA-EU pro energetiku ze dne 4. dubna 2023,

– s ohledem na společné prohlášení Evropské komise a Spojených států o evropské energetické bezpečnosti ze dne 25. března 2022,

– s ohledem na třetí společné prohlášení EU a NATO podepsané dne 10. ledna 2023,

– s ohledem na správní ujednání mezi Evropskou obrannou agenturou a Ministerstvem obrany Spojených států amerických podepsané dne 26. dubna 2023,

– s ohledem na rozhodnutí Rady (SZBP) 2021/750 ze dne 6. května 2021 o účasti Spojených států amerických na projektu „Vojenská mobilita“ v rámci stálé strukturované spolupráce (PESCO)[1]

– s ohledem na společné sdělení o kosmické strategii EU pro bezpečnost a obranu přijaté dne 10. března 2023,

– s ohledem na svá předchozí usnesení o transatlantických vztazích, zejména na usnesení ze dne 26. března 2009 o stavu transatlantických vztahů po volbách v USA[2], na usnesení ze dne 13. června 2013 o úloze EU při prosazování širšího transatlantického

[1] Úř. věst. L 160, 7.5.2021, s. 112.
[2] Úř. věst. C 117 E, 6.5.2010, s. 198.

partnerství[3], na usnesení ze dne 12. září 2018 o stavu vztahů mezi EU a USA[4] a na usnesení ze dne 6. října 2021 o budoucnosti vztahů mezi EU a USA[5],

– s ohledem na své usnesení ze dne 18. ledna 2023 o provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky – výroční zpráva za rok 2022[6],

– s ohledem na své usnesení ze dne 18. ledna 2023 o provádění společné bezpečnostní a obranné politiky – výroční zpráva za rok 2022[7],

– s ohledem na článek 118 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A9–0000/2023),

A. vzhledem k tomu, že silná transatlantická spolupráce založená na zásadě partnerství v rámci společného vedení a odpovědnosti je nezbytná k překonání přívalu četných krizí na obou stranách Atlantiku;

B. vzhledem k tomu, že transatlantické partnerství v zahraničních věcech má zásadní význam pro prosazování a posilování zásad mezinárodního práva a mnohostranné spolupráce v reakci na útočnou válku Ruska proti Ukrajině;

C. vzhledem k tomu, že Spojené státy se svou dvoustrannou podporou Ukrajině projevily skutečnou solidaritu s EU, neboť společně usilujeme o ochranu míru a bezpečnosti na evropském kontinentu, jakož i zásad mezinárodního práva a Charty OSN;

D. vzhledem k tomu, že význam jednoty v boji proti brutalitě ruské útočné války proti Ukrajině bude v nadcházejících měsících ještě narůstat;

E. vzhledem k tomu, že transatlantický dialog mezi EU a USA a parlamentní diplomacie musí i nadále řešit globální výzvy;

F. vzhledem k tomu, že v řadě otázek, v nichž spolupracujeme, by byl nesmírným přínosem ještě silnější parlamentní rozměr mezi Kongresem USA a Evropským parlamentem, neboť by se tak zvýšilo povědomí veřejnosti, demokratická legitimita, dohled a schopnost plnit naše společné cíle;

G. vzhledem k tomu, že jeden z hlavních oddílů Strategického kompasu, který byl přijat v březnu 2022, je věnován úloze partnerství a vyzývá k silnějším dvoustranným partnerstvím, jež budou přizpůsobena potřebám, zejména s USA a NATO;

1. doporučuje Radě, Komisi a místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby:

   a) usilovali o podporu ještě silnějšího a vzájemně prospěšného partnerství mezi EU a USA s cílem čelit novým a nebezpečným skutečnostem, které ovlivňují naše

[3] Úř. věst. C 65, 19.2.2016, s. 120.
[4] Úř. věst. C 433, 23.12.2019, s. 89.
[5] Úř. věst. C 132, 24.3.2022, s. 70.
[6] Úř. věst. C 214, 16.6.2023, s. 26.
[7] Úř. věst. C 214, 16.6.2023, s. 54.

společnosti a komunity;

b) podporovali otevřenou strategickou autonomii EU jako prostředek k prosazování vlastních legitimních zájmů EU a zároveň posilovali transatlantické vazby a zvyšovali společný vliv EU a USA na světové scéně;

c) znovu potvrdili trvalý význam strategických transatlantických vztahů pro obnovu a oživení mnohostranného mezinárodního řádu založeného na pravidlech, jehož ústředním prvkem je systém OSN a mezinárodní právo;

d) posílili transatlantické partnerství v boji za demokracii, mezinárodní řád založený na pravidlech a multilateralismus;

e) posílili odpovědnost a odolnost našich demokratických systémů před volbami v příštím roce, které se budou konat na obou stranách, jakož i zintenzivnili transatlantický dialog a spolupráci v oblasti politik na podporu demokracie, lidských práv a právního státu a boje proti dezinformacím a zahraničnímu vměšování ze strany autoritářských režimů;

Spolupráce v oblasti zahraniční politiky

f) pokračovali v plné koordinaci mezi EU a USA, pokud jde o účinné mezinárodní sankce vůči Rusku, Bělorusku a všem, kdo napomáhají ruské agresi, s cílem oslabit schopnost Ruska pokračovat ve válce a dalších agresích vůči svým sousedům a zabránit obcházení sankcí;

g) pokračovali ve spolupráci mezi EU a USA při podpoře Ukrajiny v jejím reformním procesu a při vypracování dlouhodobého plánu obnovy;

h) posílili dvoustrannou spolupráci mezi EU a USA v rámci mezinárodních fór, jako jsou skupiny G7 a G20, jakož i na úrovni Valného shromáždění OSN, s cílem izolovat Rusko a rozvíjet spolupráci se zeměmi, které mají skutečný zájem o prosazování multilateralismu a obranu mezinárodního řádu založeného na pravidlech;

i) pokračovali ve vynikající spolupráci v boji proti zahraniční manipulaci s informacemi a vměšování a posilovali naši připravenost na nepřátelské využívání technologického pokroku k poškození našich společných zájmů;

j) posoudili význam silného sbližování transatlantických postojů vůči Číně, v rámci něhož by se kladl větší důraz na strategii snižování rizika, a zároveň hledaly způsoby, jak s Čínou spolupracovat na některých globálních výzvách;

k) společně rozvíjeli vztahy se zeměmi globálního Jihu a posílili naši schopnost spolupracovat v partnerství a náš závazek k demokratickým hodnotám a mezinárodnímu řádu založenému na pravidlech a spolupracovali s globálním Jihem na atraktivní alternativní cestě k digitálnímu rozvoji;

l) prozkoumali způsoby, jak vytvořit synergie a možnosti spolupráce mezi EU a USA s Čínou v mnohostranných rámcích týkajících se společných a globálních výzev,

jako jsou změna klimatu, zdravotní hrozby, dodržování lidských práv, kyberprostor, kontrola zbraní, nešíření zbraní a vznikající přelomové technologie;

m) spolupracovali s USA a partnery po celém světě s cílem minimalizovat rizika vyplývající z šíření citlivých technologií a zároveň zachovali maximální míru otevřenosti vůči mezinárodní spolupráci;

n) prohloubili spolupráci při vytváření demokratických norem pro využívání technologií sladěním svých strategií digitální diplomacie, a to s cílem bránit naše hodnoty, posílit naši bezpečnost a podpořit digitální normy, které doma i po celém světě slouží demokracii;

o) prohloubili společné transatlantické úsilí o zabezpečení klíčové transatlantické infrastruktury a rozvíjeli bezpečnou a odolnou infrastrukturu pro konektivitu pro informační a komunikační technologie po celém světě s partnery;

p) zajistili, aby EU a USA společně s dalšími příslušnými partnery vytvořily stabilní cesty pro transatlantický přenos údajů a bezpečné alternativy, které umožní zachovat nebo rychle obnovit tok dat i v případě pokusů o narušení;

q) podporovali užší partnerství s USA a dalšími podobně smýšlejícími partnery v indicko-tichomořském regionu;

r) pokračovali ve spolupráci mezi EU a USA na západním Balkáně s cílem přiblížit země tohoto regionu členství v EU a pokročit v dialogu mezi Bělehradem a Prištinou zprostředkovaném EU;

s) zdůraznili, že je třeba pokračovat v dobrém dvoustranném zapojení do našich příslušných politik směřujících k mírovému procesu na Blízkém východě a pokračovat v koordinaci našeho úsilí o podporu pozitivního vývoje v širším regionu;

t) posílili transatlantickou spolupráci v oblasti získávání poznatků o situaci, diplomatických reakcí, budování kapacit a zvyšování kybernetické odolnosti prostřednictvím kybernetického dialogu mezi EU a USA;

u) zajistili, aby USA zůstaly důležitým partnerem pro energetickou bezpečnost EU;

v) prohlubovali užší transatlantický dialog a spolupráci v oblasti obnovitelných zdrojů energie;

w) usilovali o dohodu mezi EU a USA o společné metodice výpočtu uhlíkové stopy;

Obranná a bezpečnostní spolupráce

x) navázali na třetí společné prohlášení EU a NATO a dále zajišťovali průběh spolupráce mezi EU a NATO v oblastech, jako je odolnost a ochrana kritické infrastruktury, vznikající a přelomové technologie, vesmír, bezpečnostní důsledky změny klimatu, jakož i zahraniční manipulace s informacemi a vměšování;

y) prohloubili partnerství v oblastech spolupráce, které předpokládá strategická

koncepce NATO a Strategický kompas EU, zejména v oblasti vojenské mobility, infrastruktury dvojího užití, odolnosti a inkluzivních společných cvičení;

z) posílili spolupráci mezi společnostmi z USA a EU působícími v oblasti obranného průmyslu na společných projektech, které slouží k dosažení společných cílů v oblasti bezpečnosti a obrany, a zajistili lepší interoperabilitu mezi EU, USA a NATO;

aa) podporovali další spolupráci v oblasti obrany mezi EU, jejími členskými státy a USA zavedením správního ujednání mezi Evropskou obrannou agenturou a Ministerstvem obrany Spojených států amerických s ohledem na význam, který má tato spolupráce v současné geopolitické realitě;

ab) pokračovali v probíhající koordinaci vojenské podpory poskytované Ukrajině v rámci kontaktní skupiny pro obranu Ukrajiny;

ac) prohloubili spolupráci s USA v oblasti bezpečnosti vesmírného prostoru;

ad) společně řešili šíření ruské a čínské manipulace s informacemi a vměšování, zejména v souvislosti s nezákonnou válkou Ruska proti Ukrajině a jejím dopadem na západní Balkán, Afriku a Latinskou Ameriku;

°

° °

2. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto doporučení Radě, Komisi a místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku.